عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تأکید کرد

عدم بازگشت ۳۰ میلیارد دلار ارز صادراتی با مصوبه سؤال‌برانگیز دولت

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، با انتقاد از عملکرد کارگروه بازگشت ارز در نامه‌ای به مقامات دولت نوشت: مصوبه رفع تعهد ۶۰ درصدی برخلاف آیین‌نامه، بازگشت بیش از ۳۰ میلیارد دلار ارز صادراتی را مختل کرده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، «حسین صمصامی» عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، وزیر اقتصاد، وزیر صمت و رئیس کل بانک مرکزی با انتقاد از عملکرد کارگروه بازگشت ارز، که متشکل از رئیس سازمان توسعه تجارت، وزیر اقتصاد، وزیر صمت، وزیر جهاد و... است، مدعی شد که یکی از مصوبات این کارگروه منجر به عدم بازگشت بیش از ۳۰ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات به کشور شده است.

صمصامی در این نامه با اشاره به نخستین جلسه این کارگروه عنوان کرد: بررسی نخستین جلسه کارگروه بازگشت ارز با یک تخلف بزرگ و باورنکردنی آغاز می‌شود که طبق آن اعلام شده در راستای اجرای ماده سوم آیین نامه حد آستانه اعلام محدودیت‌های ناشی از عدم بازگشت ارز حداقل به میزان ۶۰ درصد اعلام می‌گردد.

وی در ادامه نوشت: این تخلف زمانی آشکار می‌شود که بدانیم اولا این بخش آیین‌نامه هیچ اشاره‌ای به محدودیت ناشی از عدم بازگشت ارز نداشته و تنها از محدودیت بر اعطای مشوق‌ها و معافیت‌ها آن‌هم در چهارچوب قانون نام برده است. اصولا کارگروه هیچ حقی برای اعلام حد آستانه اعلام محدودیت‌ها ندارد، چون طبق ماده هشتم همین آئین‌نامه همه صادرکنندگان مکلفند ۱۰۰ درصد ارز صادراتی را بازگردانند.

گفتنی است علاوه‌بر این، گزارش تأکید می‌کند که کاهش الزام رفع تعهد ارزی صادرکنندگان از ۱۰۰ درصد به ۶۰ درصد در مصوبه کارگروه بازگشت ارز، یکی از مهم‌ترین عوامل تشویق به استفاده از مسیرهای غیررسمی برای عرضه ارز بوده است.

از کل صادرات غیرنفتی ۵۷ میلیارد دلاری ایران در سال گذشته، تقریباً ۲۰ میلیارد دلار ارز به چرخه رسمی اقتصاد بازنگشته است؛ یعنی حدود یک‌سوم درآمد ارزی صادرات به شکلی از نظام بانکی یا بازار رسمی منتقل نشده است.

همچنین پس از انتقادات، این حد نصاب رفع تعهد از ۶۰ به ۷۰ درصد افزایش یافته اما هنوز نگرانی‌ها درباره نبود ضمانت‌های اجرائی بازدارنده باقی است، زیرا صادرکنندگانی که الزام ۶۰ یا ۷۰ درصد را رعایت می‌کنند، همچنان امکان استفاده از بازار آزاد یا مسیرهای جایگزین را دارند.

آخرین هشدار به صادرکنندگان بدهکار

از سوی دیگر سازمان توسعه تجارت ایران هم با استناد به نامه اخیر بانک مرکزی، آخرین مهلت صادرکنندگان برای تسویه دیون ارزی مربوط به صادرات سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ از طریق مصالحه ریالی را پایان روز ۳۱ شهریور ۱۴۰۴ اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری فارس، بر اساس اطلاعیه سازمان توسعه تجارت، مهلت شش ماهه صادرکنندگان برای استفاده از امکان تسویه ریالی تعهدات ارزی رو به پایان است و به گفته بانک مرکزی، این مهلت به هیچ وجه تمدید نخواهد شد.

در این اطلاعیه از تمامی صادرکنندگان مشمول خواسته شده است که در مهلت مقرر نسبت به انجام مصالحه ریالی اقدام کنند. در غیر این صورت مسئولیت عدم ایفای تعهدات برعهده خود صادرکنندگان خواهد بود و پس از پایان مهلت، پرونده آنها به استناد قوانین مبارزه با قاچاق کالا و ارز به مراجع قضائی ارجاع خواهد شد.

با ابلاغ مرکز اطلاعات مالی به بانک‌ها

سقف فعالیت مجاز سالانه برای مزدبگیران ۲۰ میلیارد تومان شد

سقف سطح فعالیت مجاز سالانه برای اشخاص حقیقی مزدبگیر ۲۰ میلیارد تومان تعیین شد.

مرکز اطلاعات مالی، دستورالعمل اجرائی «تعیین سطح فعالیت مشتریان مؤسسات اعتباری» را ابلاغ کرد. در این دستورالعمل سازوکارهایی برای شناسایی و گزارش مغایرت‌ها و فعالیت‌های مشکوک در نظر گرفته شده تا ضمن کاهش تخلفات و جرایم مالی، امکان ردیابی و شفافیت تراکنش‌ها نیز افزایش یابد.

به گفته‌هادی خانی، رئیس این مرکز، سقف سطح فعالیت مجاز سالانه برای اشخاص حقیقی مزدبگیر ۲۰ میلیارد تومان، حقیقی فاقد شغل پنج میلیارد تومان و حقوقی غیرفعال نیز ۵۰۰ میلیون تومان تعیین شده است و سطح فعالیت اشخاص حقیقی دارای کسب‌وکار و اشخاص حقوقی فعال نیز بر اساس فرمول اعلامی بانک مرکزی محاسبه خواهد شد.

بنا به اعلام این مقام مسئول، عبور از سقف‌های اعلامی بدون ارائه اسناد مثبته، دلیلی بر وجود درآمدهای مستمر در همان سال شمسی است و به نام شخص مزبور امکان‌پذیر نخواهد بود.

خانی امکان نظارت برخط بر تراکنش مشتریان برای رعایت سقف سطح فعالیت مجاز سالانه را ضروری برشمرد و افزود: بانک‌ها در صورت مشاهده مغایرت رفتار مالی باید به طرق مقتضی از مشتری جهت مراجعه به بانک و ارائه توضیحات و مستندات طی مهلت زمانی یک هفته دعوت به عمل آورند.

وی درباره تبعات عدم مراجعه مشتری در مهلت تعیین‌شده گفت: مؤسسه اعتباری ضمن کاهش آستانه مجاز برداشت از کارت پرداخت مشتری اعم از خرید و انتقال وجه، به مبلغ روزانه تا ۱۰ میلیون تومان، محدودیت‌هایی از جمله غیرفعال نمودن تمامی ابزارهای پرداخت غیرحضوری شامل همراه بانک، اینترنت بانک و موارد مشابه را اعمال می‌کند.

دبیر شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی تصریح کرد: بانک پس از مراجعه مشتری «فرم مغایرت رفتار مالی» را در اختیار وی قرار داده و مستندات لازم را اخذ می‌کند و در صورت تأیید توضیحات یا مستندات ارائه‌شده، نسبت به محاسبه مجدد مجموع گردش بدهکار و بستانکار حساب‌های سپرده بانکی مشتری اقدام و سطح فعالیت مورد انتظار وی را تغییر می‌دهد.

خانی افزود: در صورت تأیید نشدن توضیحات یا مستندات یا عدم مراجعه مشتری ظرف مدت سه ماه، مؤسسه اعتباری می‌بایست موضوع را به مرکز اطلاعات مالی گزارش کند.

او ضمن تأکید بر ضرورت اجرای مفاد این مقررات توسط مؤسسات مالی و اعتباری از تأثیر آن در شفافیت نظام مالی و بانکی کشور گفت و افزود: این دستورالعمل یک گام بلند و مؤثر در مسیر نظارت هوشمندانه بر تراکنش‌های اشخاص، کاهش حساب‌های اجاره‌ای، کمک به شناسایی مشاغل کاذب و شرکت‌های صوری و تقویت حکمرانی ریال است.

استقبال ۹ میلیون سرپرست خانوار از کالابرگ

به گفته سخنگوی طرح کالا برگ الکترونیکی تا روز یکشنبه هشت میلیون و۶۰۰ هزار سرپرست خانوار کالابرگ مرحله چهارم خود را خرج کردند و به نظر می‌رسد این تعداد همچنان روز به افزایش است.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ طرح کالابرگ الکترونیک که با هدف امنیت غذایی اجرا می‌شود، از روز شنبه برای دهک‌های چهار تا هفتم نیز واریز شد.

در این زمینه «مرجان دبیری» سخنگوی طرح کالابرگ الکترونیکی وزارت تعاون، کار، رفاه اجتماعی گفت: تا ساعت ۹ صبح روز یکشنبه ۳۰ شهریور ماه تعداد هشت میلیون و ۶۳۸ هزار و ۹۵ نفر در دهک‌های یکم تا هفتم از کالابرگ مرحله چهارم خود با مانده صفر خرید کردند.

گفتنی است اعتبار مرحله چهارم کالابرگ الکترونیک از روز چهارشنبه ۱۹ شهریور ماه جاری، همزمان با ولادت حضرت رسول اکرم(ص) به حساب سرپرستان خانوارهای دهک‌های یک تا سوم انجام شد.

بر این اساس، سرپرستان خانوار تا پایان آبان ماه سال جاری فرصت دارند خرید خود را انجام دهند.

این اعتبار برای خرید ۱۱ قلم کالای اساسی در سه گروه کالایی شامل لبنیات، پروتئین و خواربار اختصاص یافته است.

ویژگی‌های طرح کالابرگ الکترونیک به این شکل است که مشمولان طرح کالابرگ الکترونیکی می‌توانند متناسب با نیازخود کالاهای تعیین شده را خریداری کنند.

محدودیتی هم در مقدار خرید هر کالا و نشان تجاری وجود ندارد. در صورت خرید بیش از سقف اعتبار تخصیصی، مابه‌التفاوت هزینه باید توسط خریدار پرداخت شود.

مشمولان مانند دفعات قبل می‌توانند خریدهای خود را در چند نوبت انجام دهند و نیازی به استفاده از کل اعتبار در یک مرحله نیست.

تعداد مشمولین مرحله چهارم طرح کالابرگ الکترونیکی بیش از ۶۰ میلیون نفر است و بیش از ۲۵۰ هزار فروشگاه خرد و زنجیره‌ای طرف قرارداد طرح کالابرگ الکترونیکی هستند و در اجرای این طرح، مشارکت دارند.

مشمولان این طرح می‌توانند برای مشاهده فروشگاه‌ها و اطلاع از مانده اعتبار خود، برنامه کاربردی «شما» را از خدمات‌دهندگانی چون «بازار» و «مایکت» دریافت و نصب کنند.

اطلاع‌رسانی از میزان موجودی از طریق سرشماره v. refah برای سرپرستان خانوار پیامک می‌شود و این پیامک فقط شامل میزان «اعتبار کالابرگ» بوده و تأکید می‌شود فاقد هر گونه «لینک» است.

همچنین دارندگان مانده اعتبار از مراحل قبلی طرح کالابرگ الکترونیکی هم می‌توانند همچنان از اعتبار خود در دوره حاضر استفاده کنند.

موج‌سواری سوداگران دلار بر سناریوی تکراری افزایش نرخ هیجانی

دلار با خبر فعال‌شدن مکانیسم ماشه، بار دیگر جهشی هیجانی را تجربه کرد؛ سناریویی تکراری که سوداگران، هر بار بر موج آن سوار می‌شوند و زمین می‌خورند.

بازار ارز و طلا این روزها یک سناریوی آشنا را تکرار می‌کند؛ سناریویی که بارها و بارها در حافظه اقتصادی کشور ثبت شده است؛ یک خبر یا رخداد سیاسی، شکل‌گیری موجی از هیجان، هجوم خریداران بی‌برنامه و سپس بازگشت تند قیمت‌ها به مسیر اصلی. جرقه این نوسان اخیر همان خبر تمدید نشدن تعلیق تحریم‌ها و آغاز فعال‌سازی مکانیسم ماشه بود؛ خبری که با مهارت، به ابزار تبلیغاتی جریان‌های معاند و اسلحه‌ای برای دلالان ارزی تبدیل شد.

این نخستین بار نیست که بازار در برابر شوک‌های سیاسی یا بین‌المللی چنین رفتاری نشان می‌دهد. طی سه سال گذشته، از مذاکرات حساس هسته‌ای گرفته تا درگیری‌های نظامی در منطقه، الگو همواره یکسان بوده است؛ ترس زودگذر، ورود سرمایه‌های هیجانی به بازار، و سپس ریزش شدید قیمت‌ها تا محدوده قبلی.

البته اگر اصرار وزارت اقتصاد در سال گذشته بر حذف ارز نیمایی و جهش نرخ ارز نبود حالا قیمت در بازار غیررسمی بسیار کمتر از نرخ فعلی بود. در حال حاضر هم اراده‌های داخلی بسیار بیش از توطئه خارجی بر بازار ارز و طلا اثرگذار است.

ضرورت مقابله با جنگ روانی ارزی

در همین رابطه، مجید دوستعلی؛ عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم با اشاره به خبر فعال شدن مکانیسم ماشه برای بازگشت تحریم‌های سازمان ملل عنوان کرد: قطعاً آثار روانی مکانیسم ماشه نسبت به بُعد عملیاتی آن پررنگ‌تر و حائز اهمیت‌تر است. او افزود: امروز آثار روانی اسنپ‌بک به وضوح در بازار ارز قابل مشاهده است، چرا که قیمت دلار به شکل غیرمنطقی و غیرقابل توجیه افزایش یافته است و قطعاً پس از تخلیه بار روانی مکانیسم ماشه، قیمت ارز به نرخ واقعی خود باز خواهد گشت. در جنگ ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی نیز قیمت دلار در بازار غیررسمی به شکل غیرمنطقی افزایش یافت و بعد از پایان جنگ به قیمت‌های قبلی خود بازگشت.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهار کرد: لازم است تا بانک مرکزی و نهادهای اقتصادی دولت مانع از اثرگذاری روانی مکانیسم ماشه بر اقتصاد کشور شوند چرا که ذخایر طلا و ارز کشور در شرایط خوب و مطلوبی قرار دارد و اگر بُعد روانی مدیریت شود از نظر اقتصادی مشکلی وجود ندارد. البته در این مواقع لازم است تا دستگاه‌های نظارتی و قضائی برخوردی جدی با این اخلالگران داشته باشند.

بی تاثیری ماشه در فروش نفت

در شرایطی که شدیدترین تحریم‌های یکجانبه آمریکا از پیش برقرار است بازگشت تحریم‌های سازمان ملل نمی‌تواند فشار چندانی بر اقتصاد ایران افزوده و اثر محسوسی بر جای بگذارد.

محمدرضا پور ابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، در این‌باره اظهار کرد: «حتی در صورتی که تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل به طور کامل برگردد، حوزه عمل این تحریم‌ها تنها مربوط به حوزه فعالیت‌های موشکی، هسته‌ای و صنایع مرتبط با آن است و هیچ ارتباطی با موضوع کالای اساسی، فروش نفت، تجارت خارجی و سایر فعالیت‌های معمول اقتصادی کشور ندارد.» او افزود: «این تحریم‌ها در مقایسه با تحریم‌های ثانویه یکجانبه آمریکا که از سال ۲۰۱۸ تاکنون با قدرت تمام اعمال شده، از ضمانت اجرائی و اثرگذاری بسیار کمتری برخوردارند. به بیان ساده، حتی اگر تمام تحریم‌های شورای امنیت نیز بازگردد عملاً بر شدت تحریم‌های فعلی آمریکا نخواهند افزود و در واقع، دیگر فشنگی در خشاب اسلحه تحریم‌ها نمانده و چکاندن ماشه بی‌اثر است. کشورهای غربی بر جنبه روانی و ترس مکانیسم ماشه متمرکز شده‌اند.»

تکلیف فعالان اقتصادی ایران مشخص شد

مصطفی صفاری؛ کارشناس مسائل اقتصادی هم در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به افزایش نرخ ارز در روزهای اخیر، گفت: افزایش نرخ ارز به دلیل جنگ روانی است که غرب با فعال کردن مکانیسم ماشه به راه انداخته است؛ بنابراین، افزایش نرخ ارز فقط جنبه روانی دارد و این نوسانات موقتی و غیر اقتصادی است. به خصوص اینکه در چند ماه اخیر، دو بار نرخ ارز به بالای ۱۰۰ هزار تومان رسید اما بعد از اینکه فضاسازی سیاسی و هیجانات اولیه فروکش کرد، قیمت‌ها به کانال‌های قبلی بازگشت.

او تصریح کرد: با امضای برجام، [برخی] انتظار داشتند که تحریم‌ها برداشته شود اما هیچ یک از کشورهای اروپایی، مراودات اقتصادی خود را با ایران فعال نکردند. این موضوع نشان می‌دهد که تحریم‌های ثانویه آمریکا اثرگذاری بیشتری نسبت به تحریم‌های سازمان ملل داشته که اروپا و برخی کشورهای دیگر، حاضر به همکاری با ایران نشدند.

کارشناس مسائل اقتصادی عنوان کرد: با توجه به اینکه سال‌هاست تحت تحریم هستیم، این تحریم‌ها و موضوع مکانیسم ماشه تأثیر چندانی بر اقتصاد ایران ندارند و تنها جنبه روانی دارد. اروپایی‌ها در راستای منافع اسرائیل وارد بازی شده و تحریم‌های آمریکا را پذیرفته‌اند، در حالی که طبق برجام باید تحریم‌های ایران برداشته می‌شد.

اروپا بازار بزرگ ایران را از دست داد

صفاری افزود: بیش از ۹۰ درصد تجارت ایران با کشورهای آسیایی صورت می‌گیرد. حال سؤال مهم اقتصادی این است که کشورهای آسیایی چه موضعی نسبت به فعال شدن مکانیسم ماشه دارند؟ دو کشور چین و روسیه که اعضای دائم شورای امنیت هستند و جزو شرکای تجاری خوب ایران محسوب می‌شوند عنوان کرده‌اند که مکانیسم ماشه را قبول ندارند و همکاری خود با ایران را ادامه خواهند داد.

او اظهار کرد: مکانیسم ماشه مانند تبری بر بالای سر اقتصاد ایران بود و پیش‌بینی‌پذیری و شفافیت اقتصادی را از بین برده بود؛ زیرا تولیدکننده نمی‌دانست سیاست‌های تولیدی خود را بر چه مبنایی تنظیم کند. حال که تولیدکننده می‌داند مکانیسم ماشه فعال شده، پیش‌بینی‌پذیری به‌نوعی محقق شده و تولیدکننده، فعالیت خود را بر مبنای تداوم تحریم‌ها برنامه‌ریزی می‌کند؛ بنابراین می‌توان گفت بی‌ثباتی اقتصادی کشور کاهش می‌یابد و شفافیت افزایش خواهد یافت.

کارشناس مسائل اقتصادی خاطرنشان کرد: همان‌گونه که وزیر امور خارجه کشورمان اشاره کرد؛ اقدامات اروپایی‌ها موجب شد ایران، اروپا را از اقتصادش حذف کند و اروپایی‌ها بازار بزرگ ایران را از دست دادند.

صفاری یادآور شد: ایران عضو پیمان شانگهای و بریکس است و این پیمان‌ها در زمان اوج تحریم‌ها کمک حال ایران بوده و هست. ضمن اینکه در اجلاس اخیر شانگهای دو تصمیم مهم گرفته شد که به دور زدن تحریم‌ها کمک می‌کند؛ اول اینکه کمیته مقابله با تحریم‌های آمریکا علیه اعضای شانگهای تشکیل شد و تصمیم دوم اینکه قرار شد یک پول مشترکی تعریف شود تا عملاً اثر تحریم‌های مبتنی بر دلار از بین برود.

اقدامات ایران در برابر تحریم‌ها

ایران برای مقابله با تحریم‌ها، اقداماتی انجام داده است. پیوستن ایران به گروه‌های اثرگذار و مهمی مانند بریکس و سازمان همکاری شانگهای تنها یک دستاورد دیپلماتیک نیست بلکه یک پیروزی اقتصادی استراتژیک محسوب می‌شود و می‌تواند در بی‌اثر کردن تحریم‌ها به شدت مؤثر باشد. برای نمونه، در اجلاس اخیر شانگهای، دو تصمیم تاریخی گرفته شد؛

اولین تصمیم تشکیل «کمیته مقابله با تحریم‌های آمریکا» بود که به صورت جمعی به اعضا برای خنثی‌سازی تحریم‌ها کمک می‌کند و دومین تصمیم نیز تعریف یک «پول مشترک» برای مبادلات بین اعضا است که به طور عملی، اتاق تسویه پرداخت‌های بین بانکی (CHIPS) و جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی(SWIFT) و تحریم‌های مرتبط با آن را دور می‌زند. این اقدامات، ایران را از انزوا خارج کرده و شبکه امنی برای تجارت خارجی آن ایجاد می‌کند.

همچنین بانک مرکزی در دو سال گذشته، سیاست افزایش ذخایر ارز و طلا را نیز در اولویت قرار داده و گزارش‌ها از ورود بیش از ۱۰۰ تن طلا به کشور تنها در سال ۱۴۰۳ حکایت دارد که عمده این واردات، مربوط به افزایش ذخایر بانک مرکزی بوده است. این حجم از ذخیره طلا، پشتوانه‌ای امن برای حفظ ارزش پول ملی و تامین نیازهای ضروری، فراهم می‌کند.

جنگ ۱۲ روزه اخیر، آزمونی موفق برای این سیاست بود؛ جایی که بانک مرکزی با دراختیار داشتن ذخایر کافی، توانست به خوبی بازار را مدیریت کرده و از نوسانات شدید جلوگیری کند.

ادامه عرضه سکه‌های بانک مرکزی

همین پشتوانه به بانک مرکزی کمک می‌کند که با فروش سکه، سرمایه‌های سرگردان در بازار قمارگونه ارز را جمع‌آوری کند. بانک مرکزی، ششمین برنامه پیش‌فروش انواع قطعات سکه طلا با ضرب سال ۱۳۸۶ و سررسید ۳۰ دی‌ماه ۱۴۰۴ را به‌زودی اجرائی می‌کند. پنجمین سررسید تحویل فیزیکی سکه‌های پیش فروش بانک مرکزی نیز از امروز دوشنبه ۳۱ شهریورماه ۱۴۰۴ آغاز و شرکت کنندگان در این مرحله، بیش از ۷۱ هزار قطعه انواع سکه از طریق شعب بانک ملی ایران در سراسر کشور را تحویل خواهند گرفت.

بر اساس اعلام مرکز مبادله ایران، ۳۲۶ هزار قطعه سکه در نیمه نخست امسال وارد بازار شده است و طی شهریور و مهر امسال از دو مسیر حراج و پیش فروش، انواع سکه بانک مرکزی به بازار وارد خواهد شد که تعداد کل این سکه‌ها به بیش از ۱۳۳ هزار قطعه خواهد رسید.

البته بانک مرکزی و دیگر متولیان بازار ارز و طلا به کمک رسانه‌ها، باید بار روانی بازار را هم تخلیه کنند.

گفتنی است در پی موج هیجانی هفته‌های اخیر، فعالان بازار سکه و طلا، دیروز هر قطعه سکه طرح جدید (امامی) را ۱۰۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سکه طرح قدیم (بهار آزادی) را ۹۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان قیمت‌گذاری کردند. همچنین هر گرم طلای ۱۸ عیار به قیمت ۹ میلیون و ۵۳۱ هزار و ۵۰۰ تومان فروخته شد.

افزایش قیمت دلار در بازار غیررسمی و رسیدن به سقف قبلی ۱۰۶ هزار تومان، محرک اصلی رشد قیمت‌ها در بازار بوده است. البته به دلیل تعطیلات آخر هفته در بازارهای جهانی، قیمت اونس طلا نوسانی نداشت و همان ۳ هزار و ۶۸۲ دلار اعلام نرخ شد.

البته بهای هر اسکناس دلار آمریکا، دیروز در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به ۷۱ هزار و ۹۴۹ تومان و هر حواله دلار نیز به ۶۹ هزار و ۸۵۳ تومان رسید که نسبت به روز شنبه در اسکناس ۶۳ تومان و در حواله ۶۲ تومان کاهش داشت.

چالش دولت و کشاورزان درباره نرخ خرید تضمینی گندم

اتاق اصناف کشاورزی ایران، نرخ پیشنهادی هر کیلوگرم خرید تضمینی گندم را ۳۰ هزار تومان و بنیاد ملی گندمکاران ۳۲ هزار تومان پیشنهاد کرده است.

قاسم پیشه‌ور در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم درباره نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی پیش‌رو اظهار داشت: سال زراعی ۱۴۰۲- ۱۴۰۳ با توجه به اینکه کشاورزان قیمت گندم را مناسب دیدند تولید بالا رفت و به خودکفایی در تولید این محصول رسیدیم اما اگر نرخ خرید تضمینی گندم امسال مناسب نباشد یا به‌موقع اعلام نشود [مانند سال زراعی ۱۴۰۳- ۱۴۰۴] اثرات بدی روی تولید محصولات گندم در سال زراعی جدید خواهد داشت.

عضو اجلاس اتاق اصناف کشاورزی ایران ادامه داد: نرخ پیشنهادی ما بالای ۳۰ هزار تومان با در نظر گرفتن ۱۱ درصد سود متعارف برای کشاورزان تعیین شده است. نرخی که توسط سازمان برنامه و بودجه درباره نرخ خرید تضمینی گندم در رسانه‌ها اعلام شده، تفاوت زیادی بر اساس هزینه‌های تولید گندمکاران دارد.

«صرفه اقتصادی» در برابر خودکفایی گندم

گفتنی است چند روز پیش عطاءالله‌هاشمی؛ رئیس بنیاد ملی گندمکاران ایران گفت که سازمان برنامه و بودجه معتقد است؛ «گندم را با نرخ پایین‌تری از تولید داخلی می‌توان وارد کرد»؛ رویکردی که به نام «صرفه اقتصادی» بارها به خودکفایی و امنیت غذایی ضربات سنگینی زده است.

او در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: جلسه شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی با حضور اعضای بخش خصوصی و دولتی برگزار شد اما درباره نرخ خرید تضمینی گندم توافقی حاصل نشد.

وی افزود: سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصاد و دارایی، با توجه به محدودیت‌های ارزی و تورم، مبالغ کمی را در نظر می‌گیرند که هزینه‌های تولید را پوشش نمی‌دهد.

رئیس بنیاد ملی گندمکاران ایران تصریح کرد: سازمان برنامه و بودجه معتقد است که گندم را با نرخ پایین‌تری از تولید داخلی می‌توان وارد کرد و نرخ خرید تضمینی را بر اساس فاکتور کالای مشابه داخلی در نظر می‌گیرند و معتقدند که هر کیلوگرم از این محصول را با ۲۱ تا ۲۲ هزار تومان می‌توان وارد کرد.

هاشمی افزود: این در حالی است که قیمت گندم باید بر اساس هزینه تولید و سود منطقی در نظر گرفته شود که بر اساس برآوردی که در بنیاد ملی گندمکاران صورت گرفت ۳۲ هزار تومان است. این در حالی است که در تعیین نرخ خرید تضمینی گندم، نرخ واقعی دلار در نظر گرفته نمی‌شود و هزینه تمام‌شده واقعی دلار به‌درستی تعیین نمی‌شود اما باید در نظر گرفت تا زمانی که چنین رویکردی در وزارت اقتصاد و دارایی وجود دارد تولید این محصول راهبردی به ثبات نخواهد رسید.

گفتنی است، رهبر معظم انقلاب در ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۸ فرمودند: «یک فکر جدیدی، یک فکر تازه‌ای در یک بُرهه‌ای متأسفانه وارد شد در دستگاه‌های تصمیم‌گیری ما که ما را از خودکفایی دور کرد؛ و آن «صرفه‌ی اقتصادی» بود. گفتند تولید گندم و خودکفایی گندم صرفه اقتصادی ندارد؛ صرفه اقتصادی به این است که گندم را وارد کنیم. خب، بله معلوم است، ممکن است یک وقت صرفه اقتصادی در این باشد؛ امّا وقتی جلوی گندم شما را گرفتند، جلوی واردات را گرفتند، به شما گندم نفروختند، چه کار می‌کنید؟ کدام دولت عاقلِ دنیا این کار را می‌کند؟ گفتند بروید مثلاً زعفران بکارید، گندم را وارد کنید، چون زعفران گران‌تر در دنیا فروش می‌رود؛ صرفه‌ی اقتصادی این است.»

لازم به یادآوری است که دولت دوازدهم با بی‌توجهی به این هشدارها، با رویکرد «صرفه اقتصادی» که از سازمان برنامه و بودجه نشات گرفته بود؛ کشور را به واردات حدود هشت میلیون تن گندم در شرایط سخت و غیرقابل پیش‌بینی کرونا و جنگ اوکراین نیازمند کرد اما گویا مسئولان دولت چهاردهم، آن شرایط را فراموش کرده‌اند.

دلایل تعطیلی ۵۰ درصد از ظرفیت واحدهای صنعتی

براساس آمارها بیش از نیمی از ۶۵۸۹ واحد غیرفعال شهرک‌های صنعتی به دلیل بحران مالی از مدار تولید خارج شده‌اند.

به گزارش مهر، بررسی وضعیت واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌های صنعتی بر اساس آمارهای ارائه شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نشان می‌دهد که بیش از ۵۲ هزار واحد صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور به بهره‌برداری رسیده است که از این تعداد حدود ۴۵ هزار و۴۹۸ واحد صنعتی فعال و حدود شش هزار ۵۸۸ واحد صنعتی غیرفعال هستند.

از کل واحدهای به بهره‌برداری رسیده تعداد ۴۸ هزار و۱۲۴ واحد (حدود ۹۲ درصد) از واحدهای صنعتی خرد و کوچک، تعداد سه هزار و۶۴ واحد صنعتی (شش درصد) با مقیاس متوسط و تنها ۸۹۹ واحد صنعتی یعنی دو درصد در مقیاس بزرگ هستند.

همچنین از میان واحدهای صنعتی فعال در شهرک‌های صنعتی نیز حدود ۱۳ هزار و ۸۸۳ واحد صنعتی (۳۱ درصد) با ظرفیت بالای ۷۰ درصد مشغول به فعالیت هستند، تعداد ۱۷ هزار و۱۱۴ واحد صنعتی (۳۸ درصد) حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد از ظرفیت خود را به کار گرفته‌اند و حدود ۱۴ هزار و ۵۰۱ واحد صنعتی (۳۲ درصد) با ظرفیت کمتر از ۵۰ درصد مشغول به فعالیت هستند.

اطلاعات ارائه شده در آخرین گزارش پایش ملی محیط کسب و کار، انتشاریافته توسط اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران در فصل پاییز ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که میانگین ظرفیت فعالیت واقعی حدود دو هزار و۸۸۹ بنگاه اقتصادی شرکت‌کننده در نظرسنجی، معادل ۴۴ و ۹ دهم درصد برآورد شده است.

این آمار به این معناست که بیش از ۵۰ درصد از ظرفیت بالقوه واحدهای اقتصادی، به دلایلی همچون کمبود مواد اولیه، تنگنای مالی و ارزی، فرسوده بودن ماشین آلات و تجهیزات و عدم امکان به‌روزرسانی در فرآیند تولید و خلق ارزش افزوده نقشی ندارد و به کار گرفته نمی‌شود.

همچنین، به استناد آمارهای ارائه شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، ایران طی نیمه دوم دهه ۹۰ شمسی به شمار واحدهای صنعتی غیرفعال به طور قابل توجهی افزوده شده است. از شش هزار و ۵۸۸ واحد صنعتی غیرفعال حدود سه هزار و ۶۹۶ واحد صنعتی یعنی ۵۶ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تاکنون تعطیل شده‌اند.

طبق آمارها ۵۳ و شش دهم درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال در شهرک‌های صنعتی به دلیل کمبود نقدینگی، ۱۶ و ۹ دهم درصد از واحدهای صنعتی تعطیل شده در شهرک‌های صنعتی به دلیل عدم تقاضای بازار و نزدیک به چهار درصد از واحدهای صنعتی به دلیل اختلاف فی‌مابین شرکا تعطیل شده است.

نزدیک به چهار درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال هم به دلیل عدم تأمین مواد اولیه، حدود یک و سه دهم درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال به دلیل فرسودگی ماشین آلات و ضعف تکنولوژی و ۹ دهم درصد از واحدهای صنعتی تعطیل هم به موجب مشکلات زیرساختی بوده است.

همچنین بررسی توزیع استانی عوامل مؤثر در تعطیل شدن واحدهای صنعتی گویای آن است که چالش ضعف در ماشین آلات و تجهیزات در استان‌های ایلام لرستان خراسان جنوبی، یزد، مازندران چهار محال و بختیاری، اردبیل، سمنان کهگیلویه و بویر احمد، کردستان و اصفهان، بیش از میانگین سطح کشور است.

از سوی دیگر، تلفیق سهم واحدهای تعطیل که یا به دلیل ضعف در ماشین‌آلات و تجهیزات غیرفعال هستند و یا به دلیل مجموعه‌ای از مسائل از جمله نارسایی در تأمین مواد اولیه کمبود نقدینگی مستهلک بودن ماشین‌آلات و.... تعطیل شده‌اند، گویای آن است که ضعف تکنولوژی در کنار سایر مسائل موجب تعطیلی نزدیک به نیمی از واحدهای غیرفعال در استان‌های صنعتی کشور شده است.

گفتنی است نزدیک به ۴۸ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال در استان زنجان و ۴۷ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل در استان اصفهان به دلیل مجموعه‌ای از مسائل از جمله فرسودگی ماشین آلات تعطیل شده‌اند.

جدول نرخ سکه، ارز و بورس

نوع سکه	قیمت بازار (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۱۰۳/۳۰۰/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۹۶/۴۰۰/۰۰۰
نیم سکه	۵۳/۲۰۰/۰۰۰
ربع سکه	۳۳/۵۰۰/۰۰۰
گرمی	۱۶/۳۰۰/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹/۵۴۳/۴۰۰
نوع ارز	
دلار (توافقی)	۷۱/۶۵۴
یورو (توافقی)	۸۰/۷۸۲
پوند	۹۱/۸۱۰
لیر ترکیه	۱/۷۵۹
درهم امارات	۱۸/۶۷۰
هزار دینار عراق	۴۹/۲۸۸
بورس	
شاخص کل بورس تهران	۲/۵۰۴/۴۵۳
شاخص کل هموزن	۷۷۳/۸۷۶

نیازمندی‌های کیهان

قبول آگهی تلفنی
از ساعت ۸ صبح الی ۶ بعدازظهر
تلفن: ۵-۳۳۱۱۲۲۹۲
۳۳۱۱۲۱۹۳
niyaz.mandiha@kayhan.ir

مرکز		جنوب	شمال	شرق — غرب
۳۳۱۱۰۲۰۲	۳۳۱۱۲۱۹۳	سعدی ۳۳۹۶۲۲۳۳ - ۳۳۹۶۲۲۱۱	قلهک ۲۲۶۰۳۶۳۵	شهریار ۰۹۱۲۱۶۲۰۸۴۹
۳۳۱۱۳۵۱۹	۳۳۱۱۰۲۰۸	شرق استان تهران ۳۶۲۵۷۰۷۴	شمیران ۲۲۷۱۲۹۷۶	۶۵۲۲۲۹۳۳
۳۳۱۱۰۲۱۰	۳۳۹۱۱۵۶۸	اسلامشهر ۵۶۳۴۴۳۴۳	مطهری ۸۸۹۰۰۸۶۷ - ۸۸۸۰۱۵۵۲	کرج ۳۲۲۲۴۴۱۱ ۳۲۲۲۶۰۱۳-۰۲۶
۳۳۱